

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a noua)

28 ianuarie 2016*

„Politica externă și de securitate comună — Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina — Înghețarea fondurilor — Lista persoanelor, entităților și organismelor cărora li se aplică înghețarea fondurilor și a resurselor economice — Includerea numelui reclamantului — Dovada temeiniciei includerii în listă”

În cauza T-341/14,

Sergiy Klyuyev, cu domiciliul în Donetsk (Ucraina), reprezentat de R. Gherson și de T. Garner, solicitors, și de B. Kennelly, barrister,

reclamant,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de Á. de Elera-San Miguel Hurtado și de J.-P. Hix, în calitate de agenți,

pârât,

susținut de

Comisia Europeană, reprezentată de D. Gauci și de T. Scharf, în calitate de agenți,

intervenientă,

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziei 2014/119/PESC a Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (JO L 66, p. 26), a Regulamentului (UE) nr. 208/2014 al Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (JO L 66, p. 1), a Deciziei (PESC) 2015/876 a Consiliului din 5 iunie 2015 de modificare a Deciziei 2014/119 (JO L 142, p. 30) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/869 al Consiliului din 5 iunie 2015 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 208/2014 (JO L 142, p. 1), în măsura în care numele reclamantului a fost inclus în lista persoanelor, entităților și organismelor cărora li se aplică aceste măsuri restrictive,

TRIBUNALUL (Camera a noua),

compus din domnii G. Berardis (raportor), președinte, O. Czúcz și A. Popescu, judecători,

grefier: domnul L. Grzegorzcyk, administrator,

* Limba de procedură: engleza.

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 24 septembrie 2015,
pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

- 1 Reclamantul, domnul Sergiy Klyuyev, este fratele domnului Andrii Klyuyev, fostul șef al administrației președintelui ucrainean.
- 2 La 5 martie 2014, Consiliul Uniunii Europene a adoptat, în temeiul articolului 29 TUE, Decizia 2014/119/PESC privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (JO L 66, p. 26).
- 3 Articolul 1 alineatele (1) și (2) din Decizia 2014/119 prevede următoarele:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori posesia sau sunt controlate de către persoane care au fost identificate ca fiind responsabile pentru deturnarea de fonduri ale statului ucrainean și de către persoane responsabile pentru încălcarea drepturilor omului în Ucraina, precum și de către persoane fizice sau juridice, entități sau organisme asociate acestora, astfel cum sunt enumerate în anexă.

(2) Niciun fond sau resursă economică nu se pune, în mod direct sau indirect, la dispoziția sau în beneficiul persoanelor fizice sau juridice, entităților sau organismelor enumerate în anexă.”

- 4 Modalitățile măsurilor restrictive în cauză sunt definite la alineatele următoare ale aceluiași articol.
- 5 La aceeași dată, Consiliul a adoptat, în temeiul articolului 215 alineatul (2) TFUE, Regulamentul (UE) nr. 208/2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (JO L 66, p. 1).
- 6 Conform Deciziei 2014/119, Regulamentul nr. 208/2014 impune adoptarea măsurilor restrictive în cauză și definește modalitățile respectivelor măsuri restrictive în termeni identici, în esență, cu cei ai deciziei menționate.
- 7 Numele persoanelor vizate de Decizia 2014/119 și de Regulamentul nr. 208/2014 apar pe lista care figurează în anexa la respectiva decizie și în anexa I la regulamentul menționat (denumită în continuare „lista”), însoțite, printre altele, de motivarea includerii lor.
- 8 Numele reclamantului apare pe listă cu informațiile de identificare „om de afaceri, fratele domnului Andrii Klyuyev” și cu următoarea motivare:

„Persoană supusă urmării penale în Ucraina pentru anchetarea unor infracțiuni legate de delapidarea de fonduri ale statului ucrainean și transferul lor ilegal în afara Ucrainei.”

- 9 La 6 martie 2014, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* un Aviz în atenția persoanelor care fac obiectul măsurilor restrictive prevăzute în Decizia 2014/119 și în Regulamentul nr. 208/2014 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Ucraina (JO C 66, p. 1). Potrivit acestui aviz, „[p]ersoanele vizate pot trimite Consiliului [...] o cerere însoțită de documente doveditoare, solicitând reanalizarea deciziei pe baza căreia au fost incluse [în] list[ă] [...]”. Avizul

atrage de asemenea atenția persoanelor în cauză „asupra posibilității de a contesta decizia Consiliului în fața [Tribunalului], în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 275 paragraful al doilea și la articolul 263 paragrafele al patrulea și al șaselea [TFUE]”.

- 10 Decizia 2014/119 a fost modificată prin Decizia (PESC) 2015/143 a Consiliului din 29 ianuarie 2015 (JO L 24, p. 16), intrată în vigoare la 31 ianuarie 2015. În ceea ce privește criteriile de desemnare a persoanelor vizate de măsurile restrictive în cauză, din cuprinsul articolului 1 din această din urmă decizie reiese că articolul 1 alineatul (1) din Decizia 2014/119 este înlocuit cu textul următor:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori posesia sau sunt controlate de persoane care au fost identificate ca fiind responsabile de deturnare de fonduri ale statului ucrainean și de persoane responsabile de încălcarea drepturilor omului în Ucraina, precum și de persoane fizice sau juridice, entități sau organisme asociate acestora, astfel cum sunt enumerate în anexă.

În sensul prezentei decizii, persoanele identificate ca fiind responsabile de deturnare de fonduri ale statului ucrainean includ persoane care fac obiectul anchetelor efectuate de autoritățile ucrainene:

- (a) pentru deturnare de fonduri sau active publice ucrainene sau pentru complicitate la aceasta sau
 - (b) pentru abuz în serviciu în calitate de funcționar public sau demnitar în scopul obținerii unui avantaj nejustificat pentru sine sau pentru o parte terță, cauzând prin aceasta un prejudiciu fondurilor sau activelor publice ucrainene, sau pentru complicitate la o astfel de faptă.”
- 11 Regulamentul (UE) 2015/138 al Consiliului din 29 ianuarie 2015 de modificare a Regulamentului nr. 208/2014 (JO L 24, p. 1) l-a modificat pe acesta din urmă în conformitate cu Decizia 2015/143.
- 12 Decizia 2014/119 și Regulamentul nr. 208/2014 au fost modificate ulterior prin Decizia (PESC) 2015/364 a Consiliului din 5 martie 2015 de modificare a Deciziei 2014/119 (JO L 62, p. 25) și prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/357 al Consiliului din 5 martie 2015 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 208/2014 (JO L 62, p. 1). Decizia 2015/364 a modificat articolul 5 din Decizia 2014/119, prelungind măsurile restrictive, în ceea ce îl privește pe reclamant, până la 6 iunie 2015. Regulamentul de punere în aplicare 2015/357 a înlocuit, în consecință, anexa I la Regulamentul nr. 208/2014.
- 13 Prin Decizia 2015/364 și prin Regulamentul de punere în aplicare 2015/357, numele reclamantului a fost menținut pe listă, cu informațiile de identificare „fratele lui Andrii Klyuyev, om de afaceri” și noua motivare:

„Persoană care face obiectul unei anchete efectuate de către autoritățile ucrainene pentru implicarea în deturnarea de fonduri sau active publice și abuz în serviciu din partea unui titular al unei funcții publice pentru a procura un avantaj nejustificat pentru sine sau pentru o terță parte, cauzând prin aceasta un prejudiciu fondurilor sau activelor publice ucrainene. Persoană asociată cu o persoană desemnată (Andrii Petrovych Klyuyev) care face obiectul unor proceduri penale declanșate de către autoritățile ucrainene pentru deturnarea de fonduri sau active publice.”

- 14 La 5 iunie 2015, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2015/876 de modificare a Deciziei 2014/119 (JO L 142, p. 30) și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/869 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 208/2014 (JO L 142, p. 1). Decizia 2015/876 a modificat, pe de o parte, articolul 5 din Decizia 2014/119, prelungind aplicarea măsurilor restrictive, în ceea ce îl privește pe reclamant, până la 6 octombrie 2015 și, pe de altă parte, anexa la această din urmă decizie. Regulamentul de punere în aplicare 2015/869 a modificat, în consecință, anexa I la Regulamentul nr. 208/2014.

- 15 Prin Decizia 2015/876 și prin Regulamentul de punere în aplicare 2015/869, numele reclamantului a fost menținut pe listă, cu titlu de „fratele lui Andrii Klyuyev, om de afaceri” și noua motivare:

„Persoană care face obiectul unei anchete efectuate de către autoritățile ucrainene pentru implicarea în deturnarea de fonduri publice. Persoană asociată cu o persoană desemnată (Andrii Petrovych Klyuyev) care face obiectul unor proceduri penale declanșate de către autoritățile ucrainene pentru deturnarea de fonduri sau active publice.”

Procedura și concluziile părților

- 16 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 15 mai 2014, reclamantul a introdus prezenta acțiune.
- 17 La 12 august 2014 și la 18 decembrie 2014, Consiliul a prezentat cereri motivate, în conformitate cu articolul 18 alineatul (4) din Instrucțiunile pentru grefierul Tribunalului, prin care a solicitat ca conținutul anumitor anexe la memoriul în apărare și în duplică să nu fie citat în documentele aferente acestei cauze la care publicul are acces.
- 18 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 18 septembrie 2014, Comisia Europeană a formulat o cerere de intervenție în prezenta procedură în susținerea concluziilor Consiliului. Prin Ordonanța din 6 noiembrie 2014, președintele Camerei a noua a Tribunalului a admis această intervenție. Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 17 decembrie 2014, Comisia a renunțat să depună memoriul în intervenție.
- 19 În cadrul unor măsuri de organizare a procedurii prevăzute la articolul 89 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, la 14 august 2015, Tribunalul a invitat părțile să formuleze observații asupra aspectului dacă reclamantul avea în continuare interesul de a exercita acțiunea în urma modificării motivului includerii în listă a numelui său și a prelungirii măsurilor restrictive în ceea ce îl privește până la 6 iunie 2015, prin Decizia 2015/364 și prin Regulamentul de punere în aplicare 2015/357, și, în cazul unui răspuns afirmativ, în raport cu ce motive subzistă un asemenea interes. Părțile au dat curs solicitării respective în termenul stabilit. Părțile și-au prezentat de asemenea în termenul stabilit observațiile la răspunsurile la întrebări.
- 20 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 12 august 2015, reclamantul și-a adaptat concluziile solicitând și anularea Deciziei 2015/876 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/869. La 14 septembrie 2015, Consiliul a prezentat o cerere motivată, în conformitate cu articolul 66 din Regulamentul de procedură, prin care a solicitat ca conținutul anumitor anexe ale observațiilor la memoriul în adaptarea concluziilor să nu fie citat în documentele aferente acestei cauze la care publicul are acces.
- 21 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 24 septembrie 2015.
- 22 Reclamantul solicită Tribunalului:
- anularea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014, în măsura în care aceste acte îl privesc;
 - anularea Deciziei 2015/876 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/869, în măsura în care acestea îl privesc;
 - obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

- 23 Consiliul, susținut de Comisie, solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii ca inadmisibilă sau, cu titlu subsidiar, ca nefondată;
 - declararea memoriului în adaptarea concluziilor inadmisibil sau, în subsidiar, nefondat;
 - obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Cu privire la concluziile în anularea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014, în măsura în care acestea îl privesc pe reclamant

Cu privire la menținerea interesului reclamantului de a exercita acțiunea

- 24 Astfel cum s-a arătat la punctele 12 și 13 de mai sus, Decizia 2015/364 și Regulamentul de punere în aplicare 2015/357 au modificat motivul includerii numelui reclamantului în listă și au prelungit aplicarea măsurilor restrictive în privința acestuia până la 6 iunie 2015. Decizia 2015/876 și Regulamentul de punere în aplicare 2015/869 au modificat ulterior motivul respectivei includeri și au prelungit aplicarea măsurilor restrictive în privința sa până la 6 octombrie 2015.
- 25 Reclamantul nu a formulat o acțiune împotriva Deciziei 2015/364 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/357, care au devenit astfel definitive în raport cu el. Acesta și-a adaptat, în schimb, concluziile în prezenta cauză pentru a obține și anularea Deciziei 2015/876 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/869.
- 26 Consiliul, susținut de Comisie, arată că, prin faptul că nu a atacat Decizia 2015/364 și nici Regulamentul de punere în aplicare 2015/357, care au înlocuit măsurile restrictive impuse prin Decizia 2014/119 și prin Regulamentul nr. 208/2014, reclamantul a acceptat implicit aplicarea în privința sa a respectivelor măsuri și și-a pierdut astfel interesul de a exercita acțiunea. În plus, adaptarea concluziilor prezentată de reclamant pentru ca prin acestea să urmărească să obțină anularea Deciziei 2015/876 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/869 nu ar putea fi invocată în susținerea menținerii interesului său de a exercita acțiunea, întrucât ea ar fi inoperantă și inadmisibilă.
- 27 Potrivit unei jurisprudențe constante, obiectul litigiului, la fel ca interesul reclamantului de a exercita acțiunea, trebuie să continue să existe până la momentul pronunțării hotărârii judecătorești, sub sancțiunea nepronunțării asupra fondului, ceea ce presupune ca acțiunea să fie susceptibilă, prin rezultatul său, să aducă un beneficiu părții care a formulat-o (a se vedea Hotărârea din 6 iunie 2013, Ayadi/Comisia, C-183/12 P, EU:C:2013:369, punctul 59 și jurisprudența citată).
- 28 În plus, din jurisprudență reiese că, deși recunoașterea nelegalității actului atacat nu poate, ca atare, să repare un prejudiciu material sau o atingere adusă vieții private, ea este totuși de natură să reabiliteze persoana vizată sau să constituie o formă de reparare a prejudiciului moral pe care aceasta l-a suferit ca urmare a acestei nelegalități și să justifice în acest mod că interesul său de a exercita acțiunea persistă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 mai 2013, Abdulrahim/Consiliul și Comisia, C-239/12 P, Rep., EU:C:2013:331, punctele 70-72).
- 29 În speță, în observațiile sale la răspunsurile Consiliului și ale Comisiei la întrebarea scrisă adresată de Tribunal (a se vedea punctul 19 de mai sus), reclamantul arată că, deși măsurile restrictive în privința sa au fost înlocuite cu noi măsuri, acesta își menține, pe de o parte, dreptul la o eventuală acțiune în răspundere pentru perioada în care măsura nelegală era în vigoare și, pe de altă parte, interesul de a obține, într-o anumită măsură, restabilirea reputației sale.

- 30 În ceea ce privește, mai precis, faptul că nu a atacat Decizia 2015/364 și Regulamentul de punere în aplicare 2015/357, el arată că, întrucât acestea din urmă au prelungit măsurile restrictive în privința sa numai pentru trei luni, și anume până la 6 iunie 2015, era improbabil ca o cauză să fi putut să fie judecată înaintea unei modificări ulterioare a măsurilor. Acesta adaugă că și-a adaptat însă concluziile împotriva Deciziei 2015/364 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/869, care au prelungit ulterior măsurile restrictive în privința sa, și că, prin urmare, își menține interesul de a exercita acțiunea în prezenta cauză.
- 31 Trebuie să se arate că reclamantul își menține un interes de a exercita acțiunea, care decurge din faptul că recunoașterea nelegalității Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014 poate sta la baza unei acțiuni ulterioare pentru repararea prejudiciului moral și material suferit din cauza acestor acte în perioada aplicării lor, și anume în perioada cuprinsă între 6 martie 2014 și 6 martie 2015 (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Abdulrahim/Consiliul și Comisia, punctul 28 de mai sus, EU:C:2013:331, punctul 82).
- 32 În această privință, trebuie să se constate că împrejurarea că Decizia 2014/119 și Regulamentul nr. 208/2014 nu mai sunt în vigoare, întrucât au fost modificate, în măsura în care îl privesc pe reclamant, prin Decizia 2015/364, și prin Regulamentul de punere în aplicare 2015/357, nu poate echivala cu anularea eventuală de către Tribunal a actelor adoptate inițial, întrucât această modificare nu este o recunoaștere a nelegalității actelor în cauză (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 11 iunie 2014, Syria International Islamic Bank/Consiliul, T-293/12, EU:T:2014:439, punctele 36-41 și jurisprudența citată).
- 33 Trebuie să se concluzioneze, așadar, că interesul reclamantului de a exercita acțiunea se menține, în pofida modificării măsurilor restrictive care îl privesc și în pofida faptului că acesta nu a formulat o acțiune împotriva Deciziei 2015/364 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/357.

Cu privire la temeinicia concluziilor în anularea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/119

- 34 În susținerea acțiunii, reclamantul invocă șapte motive. Primul motiv se întemeiază pe lipsa unui temei juridic. Al doilea se întemeiază pe nerespectarea criteriilor de includere în listă. Al treilea se întemeiază pe o încălcare a dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă. Al patrulea se întemeiază pe nemotivare. Al cincilea se întemeiază pe încălcarea dreptului de proprietate și a dreptului la reputație. Al șaselea se întemeiază pe o eroare de fapt și pe o eroare vădită de apreciere, iar al șaptelea se întemeiază pe o eroare în evaluarea elementelor de probă.
- 35 Prin intermediul celui de al doilea, al celui de al șaselea și al celui de al șaptelea motiv, care trebuie examinate în primul rând, reclamantul arată, în esență, că măsura a fost adoptată în privința sa în lipsa unei baze factuale suficient de solide. Acesta susține, mai precis, că nu s-a dovedit că era responsabil de o deturnare de fonduri publice sau de încălcări ale drepturilor omului în Ucraina ori că era asociat cu o persoană identificată ca atare și nici că făcea obiectul unei anchete.
- 36 Consiliul arată că scrisoarea pe care Procurorul General în funcție al Ucrainei a trimis-o la 3 martie 2014 Înalțului Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe și politica de securitate (denumită în continuare „scrisoarea din 3 martie 2014”) furniza elemente factuale suficiente pentru a justifica adoptarea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014 față de reclamant și că elemente de probă ulterioare adoptării acestor acte ar confirma că o anchetă pregătitoare cu privire la acesta din urmă fusese deschisă în Ucraina în cadrul unor urmăriri penale pentru deturnare de fonduri publice, ceea ce permitea să se considere îndeplinit criteriul general de includere, independent de rezultatul acestei anchete.

- 37 Consiliul subliniază de asemenea că trebuie să se facă distincție între, pe de o parte, procedurile penale în curs în Ucraina, în cadrul cărora reclamantul va putea fi în măsură să se apere potrivit normelor procedurii penale ucrainene și, pe de altă parte, măsurile temporare și reversibile de înghețare a activelor sale la nivelul Uniunii Europene, pentru adoptarea cărora nu ar trebui probate infracțiunile pentru care reclamantul face obiectul unei anchete.
- 38 Trebuie amintit că, deși Consiliul dispune de o largă putere de apreciere în privința criteriilor generale care trebuie luate în considerare în vederea adoptării unor măsuri restrictive, efectivitatea controlului jurisdicțional garantat la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene impune ca, în cadrul controlului legalității motivelor pe care se întemeiază decizia de includere sau de menținere a numelui unei anumite persoane pe o listă de persoane care fac obiectul unor măsuri restrictive, instanța Uniunii să se asigure că această decizie, care are o aplicabilitate individuală pentru persoana în cauză, se întemeiază pe o bază factuală suficient de solidă. Aceasta presupune verificarea faptelor invocate în expunerea de motive pe care se bazează decizia menționată, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea verosimilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă respectivele motive sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru a susține aceeași decizie, sunt întemeiate în mod suficient de precis și de concret (a se vedea Hotărârea din 21 aprilie 2015, Anbouba/Consiliul, C-605/13 P, Rep., EU:C:2015:248, punctele 41 și 45 și jurisprudența citată).
- 39 În speță, criteriul prevăzut la articolul 1 alineatul (1) din Decizia 2014/119 prevede că sunt adoptate măsuri restrictive față de persoane care au fost identificate ca fiind responsabile de fapte de deturnare de fonduri publice. Pe de altă parte, din al doilea considerent al deciziei menționate reiese că Consiliul a adoptat aceste măsuri „în vederea consolidării și sprijinirii statului de drept [...] în Ucraina”.
- 40 Numele reclamantului a fost inclus în listă pentru motivul că era o „[p]ersoană supusă urmării penale în Ucraina pentru anchetarea unor infracțiuni legate de delapidarea de fonduri ale statului ucrainean și transferul lor ilegal în afara Ucrainei”. Rezultă că Consiliul consideră că, cel puțin, reclamantul făcea obiectul unei investigații sau anchete preliminare care nu ajunsese (sau nu ajunsese încă) la o punere sub acuzare oficială, ca urmare a presupusei sale implicări în fapte de deturnare de fonduri publice.
- 41 În susținerea motivului includerii numelui reclamantului în listă, Consiliul invocă scrisoarea din 3 martie 2014, precum și alte elemente de probă ulterioare Deciziei 2014/119 și Regulamentului nr. 208/2014.
- 42 Prima parte a scrisorii din 3 martie 2014 precizează că „organele ucrainene responsabile cu aplicarea legii” au angajat un anumit număr de proceduri penale pentru a ancheta acte infracționale săvârșite de foști înalți funcționari, ale căror nume sunt menționate imediat după, în privința cărora ancheta desfășurată în legătură cu infracțiunile menționate mai sus a permis să se dovedească deturnarea de fonduri publice în cuantumuri importante și transferul ilegal ulterior al acestor fonduri în afara teritoriului Ucrainei.
- 43 A doua parte a scrisorii din 3 martie 2014 adaugă că „ancheta verifică participarea altor înalți funcționari care reprezintă fostele autorități în același gen de infracțiuni” și că se prevede să fie informați în termen scurt despre deschiderea acestei anchete. Numele celorlalți înalți funcționari, printre care și cel al reclamantului, sunt de asemenea enumerate imediat după.
- 44 Având în vedere dosarul cauzei, scrisoarea din 3 martie 2014 este, dintre elementele de probă depuse de Consiliu în cursul prezentei proceduri, singurul anterior Deciziei 2014/119 și Regulamentului nr. 208/2014. Legalitatea acestor acte trebuie apreciată astfel prin raportare la acest unic element de probă.

- 45 Trebuie să se verifice, aşadar, dacă scrisoarea din 3 martie 2014 constituie o probă suficientă pentru a susţine concluzia potrivit căreia reclamantul a fost „identificat ca fiind responsabil pentru deturnarea de fonduri ale statului ucrainean”, în sensul articolului 1 alineatul (1) din Decizia 2014/119.
- 46 Or, deşi provine, astfel cum subliniază Consiliul, de la o înaltă instituţie judiciară a unei ţări terţe, şi anume, Procurorul General al Ucrainei, scrisoarea din 3 martie 2014 nu conţine decât o afirmaţie generală şi generică ce leagă numele reclamantului, printre cele ale altor foşti înalţi funcţionari, de o anchetă care, în esenţă, urmărea să verifice participarea acestor persoane la fapte de deturnare de fonduri publice. Astfel, scrisoarea nu furnizează nicio precizare cu privire la dovedirea faptelor care făceau obiectul anchetei desfăşurate de autorităţile ucrainene şi, cu atât mai puţin, cu privire la răspunderea individuală, fie ea şi numai prezumată, a reclamantului în această privinţă.
- 47 Este adevărat că, astfel cum arată Consiliul, instanţa Uniunii, în contextul aplicării măsurilor restrictive, a stabilit că identificarea unei persoane ca fiind răspunzătoare pentru o infracţiune nu implică neapărat o condamnare pentru o asemenea infracţiune (Hotărârea din 5 martie 2015, Ezz şi alţii/Consiliul, C-220/14 P, Rep., EU:C:2015:147, punctul 72, şi Hotărârea din 27 februarie 2014, Ezz şi alţii/Consiliul, T-256/11, Rep., EU:T:2014:93, punctele 57-61).
- 48 Cu toate acestea, în contextul cauzelor care se aflau la baza jurisprudenţei citate la punctul 47 de mai sus, reclamantii cel puţin făcuseră obiectul unei ordonanţe a Procurorului General al ţării terţe în cauză privind sechestrarea activelor acestora, care fusese aprobată de o instanţă penală (Hotărârea Ezz şi alţii/Consiliul, punctul 47 de mai sus, EU:T:2014:93, punctul 132). În consecinţă, aplicarea măsurilor restrictive în privinţa reclamantilor în discuţie în acele cauze se întemeia pe elemente factuale concrete, despre care Consiliul avea cunoştinţă.
- 49 În speţă, trebuie să se constate, pe de o parte, că Consiliul nu dispunea de informaţii privind faptele sau comportamentele reproşate în mod concret reclamantului de autorităţile ucrainene şi, pe de altă parte, că scrisoarea din 3 martie 2014 pe care o invocă, chiar examinată în contextul în care intervine, nu poate constitui o bază factuală suficient de solidă în sensul jurisprudenţei citate la punctul 38 de mai sus pentru a include numele reclamantului în listă pentru motivul că era „identificat ca fiind răspunzător” pentru deturnare de fonduri publice.
- 50 Independent de stadiul în care se afla procedura care trebuia să fie aplicată în privinţa reclamantului, Consiliul nu putea adopta măsuri restrictive faţă de acesta fără a cunoaşte faptele de deturnare de fonduri publice care îi erau imputate în mod concret de autorităţile ucrainene. Astfel, numai având cunoştinţă de aceste fapte Consiliul ar fi fost apt să stabilească faptul că acestea puteau, pe de o parte, să fie calificate drept deturnare de fonduri publice şi, pe de altă parte, să repună în discuţie statul de drept în Ucraina, a cărui consolidare şi sprijinire constituie, aşa cum s-a amintit la punctul 39 de mai sus, obiectivul urmărit prin adoptarea măsurilor restrictive în cauză.
- 51 De altfel, autoritatea competentă a Uniunii este cea care are sarcina să demonstreze, în caz de contestare, temeinicia motivelor reţinute împotriva persoanei vizate, aceasta din urmă neavând obligaţia să facă dovada negativă a netemeinicii motivelor menţionate (Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia şi alţii/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P şi C-595/10 P, Rep., EU:C:2013:518, punctele 120 şi 121, şi Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Fulmen şi Mahmoudian, C-280/12 P, Rep., EU:C:2013:775, punctele 65 şi 66).
- 52 Având în vedere toate elementele care precedă, includerea numelui reclamantului în listă nu respectă criteriile de desemnare a persoanelor vizate de măsurile restrictive în discuţie stabilite prin Decizia 2014/119.
- 53 Întrucât al doilea, al şaselea şi al şaptelea motiv sunt întemeiate, acţiunea trebuie să fie, prin urmare, admisă în măsura în care are ca obiect anularea Deciziei 2014/119 în ceea ce îl priveşte pe reclamant, fără a fi necesară pronunţarea asupra celorlalte motive invocate de acesta.

54 Pentru aceleași motive, Regulamentul nr. 208/2014 trebuie anulat în măsura în care îl privește pe reclamant.

Cu privire la concluziile în anularea Deciziei 2015/876 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/869, în măsura în care acestea îl privesc pe reclamant

55 În memoriul în adaptarea concluziilor, reclamantul solicită și anularea Deciziei 2015/876 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/869 în măsura în care acestea îl privesc.

56 Consiliul, susținut de Comisie, invocă, mai întâi, inadmisibilitatea memoriului în adaptarea concluziilor. Pe de o parte, acesta arată că reclamantul nu putea adapta concluziile în anularea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014 în măsura în care acestea îl privesc pentru ca respectivele concluzii să vizeze și Decizia 2015/876 și Regulamentul de punere în aplicare 2015/869 întrucât Decizia 2014/119 și Regulamentul nr. 208/2014 fuseseră deja înlocuite de Decizia 2015/364 și de Regulamentul de punere în aplicare 2015/357. Prin urmare, în opinia sa, Decizia 2015/876 și Regulamentul de punere în aplicare 2015/869 erau numai o modificare a Deciziei 2015/364 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/357 și nu priveau Decizia 2014/119 și Regulamentul nr. 208/2014.

57 Pe de altă parte, Consiliul arată că memoriul în adaptarea concluziilor nu este motivat, deși ar fi trebuit să fie, în conformitate cu articolul 86 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, în considerarea noi situații de fapt și de drept de la data adoptării noilor măsuri, și anume cea legată de intrarea în vigoare a Deciziei 2015/876 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/869.

58 Consiliul susține de asemenea că, în orice caz, memoriul în adaptarea concluziilor nu este fondat.

59 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, atunci când actul atacat este înlocuit în cursul procedurii printr-un act având același obiect, acesta din urmă trebuie considerat un element nou, care permite reclamantului să își adapteze concluziile și motivele (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 noiembrie 2014, *Mayaleh/Consiliul*, T-307/12 și T-408/13, Rep., EU:T:2014:926, punctul 47).

60 Trebuie amintit de asemenea că, potrivit articolului 86 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, memoriul în adaptarea concluziilor conține, printre altele, dacă este necesar, motivele și argumentele adaptate.

61 Or, această situație nu se regăsește în speță. Astfel, trebuie amintit că anexa la Decizia 2014/119 și anexa I la Regulamentul nr. 208/2014 au fost „înlocuite” prin Decizia 2015/364 și, respectiv, prin Regulamentul de punere în aplicare 2015/357. Astfel cum s-a explicat la punctul 13 de mai sus, în urma acestei modificări, numele reclamantului a fost menținut pe listă cu o nouă motivare. Actele menționate nu au fost atacate de reclamant în cadrul unei acțiuni distincte sau al unui memoriu în adaptarea concluziilor.

62 Anexele în discuție au fost ulterior „modificate” prin Decizia 2015/876 și prin Regulamentul de punere în aplicare 2015/869. Astfel cum s-a explicat la punctul 15 de mai sus, în urma acestei modificări, numele reclamantului a fost menținut pe listă cu o nouă motivare. Aceste acte fac obiectul memoriului în adaptarea concluziilor.

63 Motivele includerii numelui reclamantului în listă au fost după cum urmează.

64 Mai întâi, numele reclamantului a fost inclus în lista cuprinsă în Decizia 2014/119 și în Regulamentul nr. 208/2014 pentru motivul că era o „[p]ersoană supusă urmării penale în Ucraina pentru anchetarea unor infracțiuni legate de delapidarea de fonduri ale statului ucrainean și transferul lor ilegal în afara Ucrainei”.

- 65 Ulterior, numele reclamantului a fost menținut pe lista cuprinsă în Decizia 2015/364 și în Regulamentul de punere în aplicare 2015/357 pentru motivul că era o „[p]ersoană care face obiectul unei anchete efectuate de către autoritățile ucrainene pentru implicarea în deturnarea de fonduri sau active publice și abuz în serviciu din partea unui titular al unei funcții publice pentru a procura un avantaj nejustificat pentru sine sau pentru o terță parte, cauzând prin aceasta un prejudiciu fondurilor sau activelor publice ucrainene” și o „[p]ersoană asociată cu o persoană desemnată (Andrii Petrovych Klyuyev) care face obiectul unor proceduri penale declanșate de către autoritățile ucrainene pentru deturnarea de fonduri sau active publice”.
- 66 În sfârșit, numele reclamantului a fost menținut pe lista cuprinsă în Decizia 2015/876 și în Regulamentul de punere în aplicare 2015/869 pentru motivul că era o „[p]ersoană care face obiectul unei anchete efectuate de către autoritățile ucrainene pentru implicarea în deturnarea de fonduri publice” și o „[p]ersoană asociată cu o persoană desemnată (Andrii Petrovych Klyuyev) care face obiectul unor proceduri penale declanșate de către autoritățile ucrainene pentru deturnarea de fonduri sau active publice”.
- 67 Astfel, motivul includerii numelui reclamantului în listă în ceea ce privește Decizia 2015/876 și Regulamentul de punere în aplicare 2015/869, care sunt vizate de memoriul în adaptarea concluziilor, este esențialmente diferit de motivul respectivei includeri în ceea ce privește Decizia 2014/119 și Regulamentul nr. 208/2014, care sunt vizate de cererea introductivă.
- 68 Astfel, deși motivul includerii numelui reclamantului în lista cuprinsă în Decizia 2014/119 și în Regulamentul nr. 208/2014 făcea o simplă referire la o anchetă în Ucraina pentru participarea la infracțiuni legate de deturnări de fonduri publice ucrainene și la transferul lor ilegal în afara Ucrainei, motivul includerii numelui reclamantului în lista cuprinsă în Decizia 2015/876 și în Regulamentul de punere în aplicare 2015/869 furnizează mai multe explicații cu privire la motivele pentru care reclamantul face obiectul măsurilor restrictive, în special cu adăugarea mențiunii referitoare la asocierea sa cu o persoană desemnată de măsurile restrictive, și anume fratele său Andrii Klyuyev, care făcea la rândul său obiectul unei proceduri penale declanșate de autoritățile ucrainene pentru deturnarea de fonduri sau active publice.
- 69 În această privință, trebuie să se arate că, în cererea introductivă, reclamantul arată, în esență, că includerea numelui său în listă nu este motivată și nici întemeiată pe elemente de probă și că nu a primit informații specifice în ceea ce privește ancheta al cărei obiect l-ar constitui.
- 70 Or, deși argumentele menționate la punctul 69 de mai sus sunt întemeiate în ceea ce privește proba includerii numelui reclamantului în listă, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 35-53 de mai sus, trebuie să se constate că motivul includerii numelui reclamantului în lista cuprinsă în Decizia 2015/876 și în Regulamentul de punere în aplicare 2015/869 se întemeiază pe alte elemente de probă furnizate de Consiliu în cursul prezentei proceduri. Deși aceste din urmă elemente nu sunt pertinente pentru aprecierea legalității includerii inițiale în lista menționată mai sus întrucât sunt posterioare Deciziei 2014/119 și Regulamentului nr. 208/2014, ele trebuie să fie totuși luate în considerare pentru aprecierea legalității menținerii numelui reclamantului pe listă prin actele ulterioare.
- 71 Rezultă că, întrucât s-a limitat la a declara că concluziile sale inițiale, prin care urmărea să obțină anularea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014, în măsura în care acestea îl privesc, se întindeau la Decizia 2015/876 și la Regulamentul de punere în aplicare 2015/869, în măsura în care acestea îl privesc, fără a aduce alte explicații, reclamantul nu a furnizat niciun element care să conteste temeinicia actelor menționate și care să permită Tribunalului să aprecieze legalitatea acestora.
- 72 Trebuie să se concluzioneze, așadar, că memoriul în adaptarea concluziilor nu îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 86 alineatul (3) din Regulamentul de procedură.

- 73 Prin urmare, concluziile privind anularea Deciziei 2015/876 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/869 în măsura în care acestea îl privesc pe reclamant trebuie respinse ca inadmisibile.

Cu privire la efectele în timp ale anulării în parte a Deciziei 2014/119

- 74 Consiliul consideră necesar, în ipoteza în care Tribunalul anulează Decizia 2014/119 în ceea ce îl privește pe reclamant, ca efectele deciziei menționate față de acesta din urmă să fie menținute, conform articolului 264 al doilea paragraf TFUE, până când anularea în parte a Regulamentului nr. 208/2014 începe să producă efecte, pentru a garanta securitatea juridică, precum și coerența și unitatea ordinii juridice.
- 75 Reclamantul se opune acestei argumentații.
- 76 Trebuie amintit că Decizia 2014/119 a fost modificată prin Decizia 2015/364, care a înlocuit lista începând cu 7 martie 2015 și a prelungit aplicarea măsurilor restrictive, în ceea ce îl privește pe reclamant, până la 6 iunie 2015. În urma acestor modificări, numele reclamantului a fost menținut pe listă cu un nou motiv de includere (a se vedea punctele 12 și 13 de mai sus).
- 77 Decizia 2014/119 a fost ulterior modificată prin Decizia 2015/876, care a prelungit aplicarea măsurilor restrictive, în ceea ce îl privește pe reclamant, până la 6 octombrie 2015 și a modificat lista începând cu 7 iunie 2015. În urma acestor modificări, numele reclamantului a fost inclus în listă cu un nou motiv de includere (a se vedea punctele 14 și 15 de mai sus).
- 78 Prin urmare, în prezent, reclamantului i se aplică o nouă măsură restrictivă. Rezultă că anularea Deciziei 2014/119 în ceea ce îl privește pe reclamant nu generează dispariția includerii numelui acestuia în listă.
- 79 În consecință, nu este necesar să se mențină efectele Deciziei 2014/119 în ceea ce îl privește pe reclamant.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 80 Potrivit articolului 134 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, în cazul în care mai multe părți cad în pretenții, Tribunalul decide asupra repartizării cheltuielilor de judecată. În speță, întrucât Consiliul a căzut în pretenții în ceea ce privește cererea de anulare formulată în cererea introductivă, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată aferente cererii menționate, conform concluziilor reclamantului. În plus, întrucât reclamantul a căzut în pretenții în ceea ce privește cererea de anulare formulată în memoriul în adaptarea concluziilor, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată aferente cererii menționate, conform concluziilor Consiliului.
- 81 Pe de altă parte, potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, instituțiile care intervin în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. Prin urmare, Comisia suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a noua),

declară și hotărăște:

- 1) **Anulează Decizia 2014/119/PESC a Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina și Regulamentul (UE) nr. 208/2014 al Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina, în măsura în care numele domnului Sergiy Klyuyev a fost inclus în lista persoanelor, entităților și organismelor cărora li se aplică aceste măsuri restrictive.**
- 2) **Respinge în rest acțiunea.**
- 3) **Obligă Consiliul Uniunii Europene să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de domnul Klyuyev în ceea ce privește cererea de anulare formulată în cererea introductivă.**
- 4) **Îl obligă pe domnul Klyuyev să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de Consiliu în ceea ce privește cererea de anulare formulată în memoriul în adaptarea concluziilor.**
- 5) **Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Berardis

Czúcz

Popescu

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 28 ianuarie 2016.

Semnături